లలిత ప్రతిజ్ఞ

శ్రీమతి నెమలి చంద్రమతిదేవిగారు

లలిత పదిహేను ఏండ్ల బాలిక. చక్కగ దిద్దిన ముక్కు, తామ రేకులవంటి కండ్లు, తీర్చినకను బొమలు, నల్లని పొడుగైన తలవెంట్రుకలును, చామని చాయ గలిగి యుండెను. సుగుణవతి, వయసుకు తగిన చదువు, సంగీతమును నేర్చుకొనుచుండెను.

లలిత తండ్రి మాధవరావుకు, ఒక బ్యాంకిలో పని. మూడువందలు జీతం. అతని సంతానం లలితగాక, ముగ్గురు కొడుకులు. ఆడపిల్ల వక్కతే గనుక లలిత అతిగారాబముగ పెరిగింది. పిల్లకు పెండ్లివయసు వచ్చిందని, మంచి సంబంధం కోసరం వెతుకుతూ వుండిరి.

మాధవరావు భార్య సుందరమ్మకు మేనత్త కొడుకు గోపీనాథ్. ఇరవై సంవత్సరములు వయసు. బి. ఏ. ప్యాసయి వుద్యోగ ప్రయత్నం మీద వుండెను. మనిషి, ఒడ్డుపొడుగ్గా చూచుట కందంగావుండెను. తండ్రి సంపాద్యం, కొంతభూమి, ఒకపెద్ద యిల్లువుండినది. మాధవరావు అంతాచూచి చూచి అతనికి యీ సంబంధమే మేలని తలచాడు. సుందరమ్మ కూడా వొప్పుకుంది. లలిత యిదివరకు గోపీనాథుని చూచింది. గనుక అతడే తన భర్త కానున్నందుకు చాలా సంతోషించినది. చిన్న తనంలో యిద్దరు కలిసి ఆడుకుంటూ వుండేవారు. తన పెండ్లయిన తరువాత ఏ ఏవిధంగా తనజీవితం గడుప వలెనో అదంతా ఆలోచిస్తూ, ఆనందిస్తూ వుండేది.

మాధవరావు గోపి తండ్రికి, తనకుమార్తెను గోపీనాథుకు యిస్తామని, అంగీకారమైన, తక్షణమే బదులు వ్రాయమని ఒకవుత్తరం వ్రాశాడు. వెంటనే తమ అంగీకారము తెలుపుతూ ఒకలేఖ వచ్చింది రామనాథరావు దగ్గరనుంచి. ముహూర్తం శ్రావణ మాసంలో ఒకశుభదినము చూచి నిశ్చయ పరిచారు.

♦ ♦ ♦

లలిత గోపీనాథుల పెండ్లయి, రెండేండ్లయింది. లలిత కాపరానికొచ్చి సంవత్సరమైనది. అత్తగారు, మామగారు తమ కోడలి వినయ విధేయతలతో కూడిన నడవడిక చూచి, ఎంతో ముచ్చట పడుచుండిరి. గోపీనాథ్‌కు పనియింకా ఎక్కడ దొరకలేదు. అయినా తన తండ్రి సంపాదిస్తున్నాడు. కాబట్టి తనమీద సంసార భారం పడలేదు.

ఆలు, మగలు సంతోషంగా కాలం గడుపుచుండిరిగానీ లలితకు మాత్రం మనసులో ఒకప్రక్క తన భర్త ఏవిధమైన ఉద్యోగానికి గట్టిప్రయత్నం చేయక ఆదాయభారం మామగారి మీదనే వేసి తాత్సారంగా వూరకున్నారే అని చింతిస్తూ వుండేది.

గోపియొక్క స్నేహితులందరు పెద్ద పెద్ద వాళ్లే. ధనవంతుల బిడ్డలే. వారియొక్క సహవాసం వలన గోపినాథుకుకూడా నవనాగరికతా పిశాచములైన సిగరెట్లు కాల్చడం, జూదమాడడం (డబ్బుపెట్టి పేకాట), సారాయం త్రాగడం, మొదలైనవన్నీ అలవడినాయి.

లలిత ఆశయాలకు వ్యతిరిక్తంగా, తన పెనిమిటికివన్నీ అలవడినాయే అని లోలోపల కుందు చుండెను.

రామనాథరావు తనకొడుకు యిట్లు ప్రవర్తిస్తున్నాడని తెలిసీ చాల చింతిస్తూవుండేవాడు. అయితే తాను వున్నానుకదా! అన్నీ చుచూకోడానికని ధైర్యంగావున్నాడు. అటుపైన స్వతహాగాగోపిచూడక పోతాడా అనుకొన్నాడు. అప్పుడప్పుడు కొడుకును మందలిస్తూవుండేవాడు. గట్టిగా ఏమాట అంటే మనసు నొచ్చుకుంటాడో అని చూచి చూడనట్లు ఊరుకున్నాడు.

★

ఇట్లు అయిదేండ్లు గడిచిపోయినాయి. లలిత అత్తగారు చనిపోయి ఏడాదయింది. ఉబ్బసపు వ్యాధితో రామనాథరావు మంచం పట్టాడు. లలిత మామగారి కత్యంత ఆదరంతో సేవ చేస్తూవుంది. అప్పటికి లలిత కిద్దరు బిడ్డలు, ఒకకొడుకు, ఒకకూతురు,

ఆరోగ్యమే సౌందర్యం. నిశ్చింతయైన ఆరోగ్య జీవనము ప్రతి స్త్రీకి జన్మ హక్కు. ఋతుదోష నివారిణి 'అరుణ' విశ్వసనీయమైన స్త్రీజన మిత్రము. స్త్రీలకు ప్రత్యేకమగు వ్యాధులన్నింటిని పారద్రోలి వారికి ఆరోగ్య ఆనంద జీవనమును ప్రసాదిస్తున్నది. ఏబదియేండ్ల అనుభవ బలముగల 'అరుణ' మీకు అండగా నిలుచును గాక.

ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్
(స్థాపితము 1898)
మద్రాసు. 17

ఒకనాడు మామగారు కోడలిని దగ్గరకు పిలిచి "అమ్మా! లలితా! గోపియిలా చెడిపోతాడని నేను స్వప్నంలో కూడా అనుకోలేదు. మంచి త్రోవకు తేవడానికని ఎంతో పాటుపడ్డాను. కాని నా ప్రయత్నం ఫలించలేదు. దీనికంతా నేనే కారకుడననుకొంటాను. ఒక్కగా నొక్క కొడుకని చిన్నప్పుడు వాడు అడిగిందల్లా యిచ్చాను. వాడు చెప్పిందల్లాచేశాను. ఒక్కకొంత లేకుండాచూశాను. నేను నాచిన్నతనంలోనే నాతండ్రిని పోగొట్టుకొని ఎన్నో కష్టాలు అనుభవించి చదువుకొని ఈ మాత్రం పైకి వచ్చాను. నాకుమారునికి అట్టికష్టాలేవి దగ్గరకి రాకూడదని అతిగారాబంగా పెంచాను. అలా చేసిందంతా వానికే కీడుచేస్తున్నానని అప్పుడు నాకు తోచలేదు. అప్పుడే కొంచెం కఠినంగావుండి అదుపు, ఆజ్ఞలో పెట్టివుంటే యిట్టి స్థితికి వచ్చియుండడు. ఇప్పుడు గడచినదానికి చింతిస్తే లాభంలేదు. కానీ నాకు మరణం త్వరలోనే సమీపిస్తున్నది. నీకు, నీబిడ్డలకు గత్యంతరం ఏమా అని ఆలోచనగా వుంది. కాకి ముక్కుకు దొండపండు కట్టినట్లు నీవంటి సుగుణవతిని తెచ్చి ఈ దుష్టునికి ముడికట్టాను. గాని నీవే వానిని మంచి త్రోవకు తేవాలి. ఆధైర్యంసాహసం నీకున్నవని నాకు బాగాతెలుసు. నీ బుద్ధిసూక్ష్మతవల్ల నీభర్తను మంచిమార్గమునకు తే ప్రయత్నించేయుము. అంతకంటే నేను యిక ఏమిచెప్పగలను తల్లీ!" అన్నాడు.

లలిత తన కండ్ల నీళ్లు చీరచెరగుతో తుడుచుకొంటూ "మామా! మీరు దానికోసరం బెంగపెట్టుకోకండి. నే నెట్లాగయితేనేమి. నాభర్తను సన్మార్గానికి వచ్చునట్లు చేస్తానని ఇదిగో ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. దేవుడు నాకు తోడుపడుగాక" అని పొంగి వస్తున్న దుఃఖమును అపుకొని చెప్పింది. రామనాథ్ 'తథాస్తు తల్లీ' అన్నాడు తృప్తి కలిగిన మనసుతో.

★ ★

రామనాథరావు చనిపోయి నాలుగు నెలలు గడిచాయి. గోపీనాథ్ కిప్పుడు కొంచెం కష్టంగా తోస్తూవుండేది. తండ్రి గడించుచున్నడబ్బు రాకపోవడం వల్ల నిలువ యుంచిన కొంతధనం కొద్దిరోజుల్లోనే ముగించాడు. పొలం, తోట అదితాకట్టు పెట్టి డబ్బుతెచ్చి, దానిని కూడా కొద్దిరోజుల్లోనే వ్యయపఱచాడు. ఇకవుండేది ఇల్లు వకటే. దానిని కూడా తాకట్టు పెట్టడానికి తలపెట్టాడు. లలిత ఎంతబోధించినా తలకెక్కితే కదా! వినేవాడెవడు? తనయిష్టమే తనది. ఒరులసుఖం తన కెందుకు, కేసటిమాట

లేకుండా తనకు సుఖంగా వినోదాలతో కాలం గడచిపోతే, చాలనుకున్నాడు.

లలిత ఒకనాడు ఎట్లాగో ధైర్యంతెచ్చుకొని భర్తకు అన్నం వడ్డిస్తూ యీవిధంగా ప్రస్తావించింది.

"ఏమండీ! నేనొక్క మాటచెప్తాను. దయచేసి వింటారా? ఎప్పటిలాగు మీరు డబ్బు ఖర్చుచేస్తున్నారే! మీతండ్రి చనిపోయారు. ఆయన వున్నంత కాలం ఆయన భరించారు. ఇప్పుడన్నా ఈసంసారం ఎట్లా జరుగుతుందన్న చింతే మీకులేకపోతే ఎలాగు? మీరు భార్య,బిడ్డలున్నారన్న సంగతే మఱచిపోయారు. ముందు మనగతేమవుతుందో ఆలోచించారా? భూమి తాకట్టు పెట్టారు. ఈకాస్త ఇల్లు కూడా తాకట్టు పెడతానంటున్నారు. వెనక ఏమవుతుందో మీకుతెలీదా? తలదాచుకోడానికికూడా చోటు వుండదే. గనుక మీదుష్టసహవాసము విడచి క్లుప్తముగా సంసారము గడుపవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను."

"ఏమీ! నోరుమూయ్యి, అంతధైర్యంగామాట్లాడుతున్నావు. నీ కెందుకాసంగతులన్నీ. నీవా నాకు బుద్ధి చెప్పడానికొచ్చావు. ప్రపంచంలో నీకొక్కదానికే బుద్ధివుంది. ఇంకెవరికీ బుద్ధిలేదనుకొన్నావా? నాయిష్టం వచ్చినట్లు నేను చేస్తాను. నీ ఆజ్ఞ నాక్కరలేదు. పతివ్రతలు పతిమాట జవదాటరు అంటారు కదా? అట్లాగాక నీవే నన్ను ఆజ్ఞాపిస్తున్నావా? నీకేమి అధికారంవుంది? ఇక్కడుండడానికి నీకిష్టంలేకపోతే నీవు, నీబిడ్డలు నీపుట్టింటికి వెళ్ళండి. అక్కడ సుఖంగావుండవచ్చు. మొన్న వాళువచ్చి పిలిస్తే ఎందుకు పోకుండా వూరుకున్నావు.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు ; ప్యారి అండ్ కో లిమిటెడ్., పోస్టుబాక్సు 12, మద్రాను.

నేను కష్టమో, సుఖమో యిక్కడే అనుభవిస్తాను. నీకెందుకా కష్టం? పాపం.

"అహా! ఏమి చెప్పుతున్నారు? పౌరుషపూరితమైన పురుష జన్మమెత్తిన మీనోటినుండి యీ మాటలు వచ్చినందుకు నాకు చాలా చింతగా వున్నది. పురుషులై వివాహము చేసుకొన్నవారు వారి భార్యలనీ, బిడ్డలను ఎంత కష్టకాలంగానీ, ఎంత కరువుకాలంగానీ వారినిపోషించు భారము వారిది కాదా? స్త్రీకి భర్తేదైవము. భర్తే ప్రాణము. భర్తే సర్వస్వమూను, అయితే స్త్రీ యింత పూజ్యతతో, యింతప్రేమతో, భర్త నారాధిస్తూ వుంటే తన భర్త ఎటువంటివాడుగా నుండాలని భార్యకోరుకుంటుందో తెలుసునా? తనయొక్క ప్రేమ మయమూర్తి నిష్కపటంగాను, నిశ్చల మనస్కుడై, సుగుణవంతుడై వుండవలెనని కోరుకొంటుంది. సుగుణమే ప్రేమకు ఆలవాలము. ఇటువంటి పతిని సేవించు సతే పతివ్రత అనదగును. గుణవతీయగు భార్య దుష్టుడైన తనభర్త నీవిధమగు పూజ్యభావము తోను, పవిత్ర ప్రేమతోను, తలచుకోలేదు. ఒకవేళ తలచినా తన్నుతాను మోసము చేసిందే అవుతుంది. పతి చెడుత్రోవ పట్టిన ఉత్తమసతి కనులార చూస్తూ వూరకుండలేదు. పరులు తనభర్తను గురించి నిందా వాక్యములు చెప్పుతుంటే విని వూరకుండలేదు. తన పతియొక్క మంచిగుణములను జనులుపొగడడం విన్న సతే జన్మసాఫల్యం పొందినట్లు భావిస్తుంది."

లలిత పలుకులు గోపీనాథు చెవులకు ములుకులవలె నాటాయి. మొదట పట్టరానంత కోపం వచ్చింది గానీ ఏమీ పలుకక ఆకోపమును అడచుకొని ఆలోచనలో పడ్డాడు. ప్రతిమాటయొక్క యదార్థమును గ్రహించాడు. నిజముగా తాను ప్రవర్తించుచున్న నడవడి మంచిది కాదని తోచింది.

ఎన్నడు బదులు మాట కూడా చెప్పని తన లలిత యీనాడీవిధంగా మాట్లాడడం చూచి ఆశ్చర్య పడ్డాడు. మారు మాటాడక లేచిపోయాడు.

★ ★ ★

ఆరాత్రి "లలితా నీవుచెప్పిందంతా సత్యము. నేను మూర్ఖుడనయి వృథాకాలంగడిపాను. విషయాసక్తులకు లోబడి ధనమంతా వ్యయపరిచాను. నా నిజ కర్తవ్యం తెలుసుకోలేకపోయాను. చిన్నప్పటినుండీ ఒక్కకష్టముకోర్చి ఒక్కపనిచేసి ఎరుగను. గట్టి మాటైనాపడీఎరుగను. అలా పెంచారు, నాతలిదండ్రులు. ఒక్కకొడుకునయి వారు నాకిచ్చిన ప్రేమ ఆదరణలో కించిత్ భాగంకూడా నావలన వారు సుఖంపొందలేదు. పైగా నావిషయమైయే బెంగ పెట్టుకొని పోయిరేమో కదా? అయ్యో! ఇప్పుడనుకొని ఏమి లాభం, లలితా! నాకీబుద్ధి యిదివరకే చెప్పకపోతివా? నీవిటువంటి జ్ఞానవంతురాలవని, సుగుణములఖనివని అనుకోలేదు సుమా. ఇంత కాలము నిన్ను నిర్లక్ష్య భావంతో చూచినందుకు క్షమిస్తావా?" అని రెండు చేతులు పట్టుకున్నాడు.

లలిత లేచి "ఇంతటిదానికి క్షమించవలసినదేముందిలెండి. నేనేమంత గొప్పదాన్నికాదు. దైవ ప్రసాదంవల్ల మీ జ్ఞానం వికసించింది. కాబట్టి మీ దృష్టిపథంలో నేనట్లా కనపడుతున్నాను" అని నవ్వుతూ చెప్పింది.

లలితా నేడు నాకండ్లు విప్పావు. ఇప్పటికైనా నాస్థితి తెలుసుకొన కలిగానని సంతోషంగావుంది. నా పూర్వజన్మ పుణ్యఫలంవల్ల నిన్ను భార్యగాపొందకలిగాననుకుంటాను.

"నేను రేపేవెళ్లి నా చేతనయినంతవరకు ఏదైనా వుద్యోగమునకు ప్రయత్నిస్తాను చూడు" అని పడుకొనుటకు లేచిపోయెను.

లలిత తనభర్త మనసు మారినందుకు చాలా సంతసించి చేతులుమోడ్చి భగవంతునికి కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ నమస్కరించెను.

♦ ♦ ♦

గోపీనాథ్ మరునాడు ప్రొద్దుటేలేచి కాల కృత్యములు దీర్చుకొని, దుస్తులుమార్చుకొని, బయలుదేరాడు. ఎన్నో షాపుల్లో, కంపెనీల్లో పని ఖాళీ వుందేమోనని కనుక్కున్నాడు. గాని లాభము లేకపోయింది. తిరిగి తిరిగి విసిగి, వేసారి, యింటికి చేరుకున్నాడు చెదరిన మనసుతో.

లలిత పెనిమిటిముఖం చూచి "ఎందు కల్లా మనసు చిన్న పుచ్చుకున్నారు? ఈ వేళ దొరక్కపోతే రేపు దొరుకుతుంది. ఎప్పటికైనా దొరక్కపోతుందా? అంతవరకు మన దగ్గరున్న కొంచెం డబ్బును అతి జాగ్రత్తగా వాడుకుంటూవుంటే సరిపోతుందనుకుంటాను. భయపడవలసిన పనిలేదు.' అనింది.

ఆ మఱునాడు గోపినాథ్ పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన నాలుగయిదు పనులకు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నాడు.

♦ ♦ ♦

నాలుగురోజుల తరువాత ఒక కంపెనీలో "సేల్సు మెన్" పనికి రమ్మని ఉత్తరంవచ్చింది. గోపి సంతోషంతో నియమిత దిన మచ్చటికివెళ్ళాడు. ఆకంపెనీ స్వంతదారుడు అతనిని చూచి పనిఇచ్చుట కొప్పుకొన్నాడు. ఆపని ఆరునెలలవఱకు వాయిదా. 80 రూ. జీతం, పైఖర్చులు, బత్తా అదివేరే యిస్తానన్నాడు.

గోపీనాథ్ పనిలోచేరాడు. లలిత పొదుపుగా సంసారం గడుపుతూవచ్చింది. గోపీ నిబ్బరమనసు గలవాడు. కాబట్టి తన చెడుసహవాసమువిడిచి నవనాగరికతా పిశాచములైన త్రాగుడు, పేకాట మొదలైనవి విడిచిపెట్టేశాడు పూర్తిగా.

అతని స్నేహితులు, తెలిసినవారందరు అతని యందు కలిగిన మార్పునుచూచి, ఆశ్చర్యపడ్డారు.

లలిత తల్లితండ్రులు తమ అల్లుడిట్లు చెడిపోవుట చూచి చాల చింతిస్తూవుండిరి. వారిని తమవద్దకే వచ్చివుండమని బ్రతిమాలుకున్నారుగాని వారందుకు సమ్మతింపలేదు. ఇప్పుడేదో ఒకపనిలోచేరి మంచి ప్రవర్తనలోపడినందుకు చాల సంతోషించారు.

♦ ♦ ♦

ఏది ఎట్లున్నా కాలచక్రం గడవకపోదుకదా? గోపీనాథ్‌కు యిప్పుడు యిద్దరు కుమారులు, ఒక కుమార్తెవుండిరి. చిన్నవానికి గోపీతండ్రి పేరే పెట్టుకున్నారు రామనాథమని.

అతనికిచ్చిన ఆఱుమాసముల వాయిదా గడచిన వెనుక పని ఖాయంచేశారు. పనియందు పట్టుదల కలిగి బాగా చేస్తూవుండడం చూచి 50 రూ ప్రమోషన్ చేశారు. ఆ కంపెనీకి చాలా లాభం కలుగుతూ వచ్చింది.

♦ ♦ ♦

ఇట్లుండగా కొంత కాలానికి ఆకంపెనీ మేనేజరు కంపెనీవిడిచి వెళ్లుట తటస్థపడింది. అందులోవున్న అందరి వుద్యోగులలోను గోపీనాథే కష్టపడి పని చేయువాడని పేరుపొందినవాడు గనుక అతనికే మేనేజరు పదవినిచ్చారు. ఇప్పుడు గోపీనాథ్‌కు 500 రూ జీతం వచ్చుచుండెను. సంసారం నిర్విచారముగ జరిగిపోవుచుండెను. ఎందరో బీదబాలురకు విద్యకై సహాయము చేయుచుండును.

కుష్ఠు ★ బొల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

భాస్కర తైలము:- సర్వనొప్పులకు, కర్ణరోగములకు, దెబ్బలకు, తెగవులకు, పుండ్లకు, విషజంతువుల కాట్లకు, కలరా, ఋతుశూలలువగైరా అన్ని స్త్రీవ్యాధులకు గ్యారంటీగా పనిచేయును. సీసా వెలకు 2-0-0 లు. పూర్తివివరములకు క్యాటలాగు ఉచితము.

జి. వి. రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు: బి. రెడ్డి అండ్ కో (రిజిష్టర్డు)

గోపాలపురం. తూ. గో. జిల్లా — (వయా.) తణుకు. M. & S. M. Rly.

ఒకనాటి సాయంకాలం లలిత, గోపీనాథ్ వారి బిడ్డలతోటి వారింటివెనక తోటయందు చల్లగాలికి అక్కడున్న అరుగుపై కూర్చునివుండిరి. పిల్లలు తోటలో ఆడుకొనుచుండిరి. అప్పుడు గోపీనాథ్ "లలితా మానవుని ! సత్యమైన, పవిత్రమైన, జీవితమునందున్న ఆనంద మిప్పుడుకదా అనుభవించుచున్నాను. ఇటువంటి మనశ్శాంతి, తృప్తి, జ్ఞానము లేక అజ్ఞానాంధకారములోబడి అన్యాయముగ చెడిపోవుచుండుసమయములో నన్ను నీవు మేలుకొలిపావు. స్వసుఖమునకై ప్రాకులాడుచున్న నన్ను నా జీవిత నిజకర్తవ్యమునుదెలిపి కాపాడినావు. దైవభక్తిని కలిగించావు. నీవు మహాజ్ఞానివి సుమా" అన్నాడు.

"అంతా దైవానుగ్రహం. ఎప్పటికి కట్టుకున్న మగడుకాని, కన్నకొడుకుగాని, చెడుత్రోవబట్టుచున్న వుత్తమురాలైన సతి చూస్తూ వూరుకొనలేదు. వారు చెడ్డవారైనంతమాత్రాన వారిమీద ప్రేమ వుండదనికాదు. అధికప్రేమవల్లనే వారు బాగుపడవలెనని కోరును. అబ్బా! యిప్పుడెంత ఆనందంగా వున్నానో మీకు తెలుసా? భగవంతుడు నా అభీష్టమును నెఱవేర్చాడు యిప్పటికి" అనింది.

"అది నీవు చెప్పనక్కరలేకనే నీముఖమే చెప్పుచున్నదిలే లలితా. ఇక మన భావిజీవితశేషము కూడా నిదేవిధముగ గడిస్తే ధన్యులం" అని గోపి లలిత భుజముపై చెయ్యివేసి దగ్గరగా లాక్కొని బుగ్గల నదిమాడు.

♦ ♦ ♦

ఇంతలో చీకటిపడుచున్నందువల్ల అక్కడికి కొంచెం దూరంగా ఆడుకొనుచున్న రఘు, రాము, సరసు, ముగ్గురువచ్చి "అమ్మా యింట్లోకి పోదామా? ఆకలౌతూవుంది" అని తండ్రిని, తల్లిని చేతులు పట్టుకొని లేపి ఇంట్లోకి తీసుకొనివెళ్ళారు.

కలత

కార్తీక దివ్య కౌముది
కాంతు లీనుచు నుండె
చుక్కల రాశంత నేడు
చోద్యముగ కనుపట్టె
నింగితెర చాటున మామ
తొంగి చూచుచు నుండె
కాగిన నా మనసు
కలత తేరుటలేదు

బెదరి పోయిన గుండె
బిక్కు బిక్కు మంటోంది
నిండు కొన్నది నిరాశ
నేర్పుతో ఈహృదిని
నమ్మిన యీ దాసిప్రేమను
వమ్ము చేయుట సబబ !
సామి నను రక్షింప
సాగి రాగ దోయి !

వి. లలితాదేవి.